

Hazırlayan: Salim SELVİ

HAFTANIN VAAZI

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ , بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ *

صَلُّوا عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ * صَلُّوا عَلَى طَيْبِ قُلُوبِنَا مُحَمَّدٍ *

صَلُّوا عَلَى شَفِيعِ ذُنُوبِنَا مُحَمَّدٍ *

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي * وَأَفْوِضْ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ * إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ *

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ *

سُبْحَانَكَ لَا فَهْمَ لَنَا إِلَّا مَا فَهَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْجَوَادُ الْكَرِيمُ *

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ * بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

أَفْحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ

" وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتُسْأَلُنَّ عَنْ هَذَا النُّعِيمِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ "

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM!

- Bugünkü sohbetimizde, iman esaslarından olan ahiret gününden ve bugünde Allah'a verilecek hesaptan söz etmek istiyorum.
- İnsan, sorumluluk taşıyan bir yaratıktır. Bu, onun temel özelliklerinden birisidir. Allah'ın emirlerine uymak ve yasaklarından sakınmakla yükümlü olan insan, mutlaka bir gün O'nun huzurunda, dünyada yaptıklarından sorgulanacaktır. Çünkü o, tesadüfen dünyaya gelmiş değil, Allah'ın takdir ve yaratması ile var olmuştur.

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM!

- Allah Teâlâ, kâinatta olan her şeyi onun hizmetine vermiştir. Kur'an-ı Kerim'de:
- أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ
- “Sizi sadece boş yere yarattığımızı ve sizin gerçekten huzurumuza geri getirilmeyeceğinizi mi sandınız.” (Mü'minûn, 115) buyurulmuş ve insanın bir gün hesaba çekileceği bildirilmiştir.

● Öldükten sonra dirilip Allah'ın huzuruna getirileceğimiz bu güne “Hesap Günü” diyoruz. Bugün, insanın en dehşetli günlerinden bir gündür. Peygamberler bile bugünün dehşetinden Allah'a sığınmışlardır.

● İşte bu peygamberlerden biri, İbrahim (a.s)'dir. Bakın O, Allah Teâlâ'ya nasıl dua ediyor:

● وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾

● إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾

● “(Ey Rabbim) İnsanların dirilecekleri (ve huzuruna gelip hesap verecekleri) gün, beni utandırma. O gün ne mal fayda verir, ne evlat. Ancak Allah'a temiz bir kalp ile gelenler başka.” (Şuarâ, 87-89)

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM!

- Hz. İbrahim bu duası ile bize örnek oluyor, yol gösteriyor. İbrahim (a.s.) bir peygamber olduğu, hatta Allah'ın dostu olma şerefi ile şereflendiği halde hesap gününü unutmuyor ve o gün mahcup duruma düşmemesini Allah Teâlâ'dan niyaz ediyor. Bu peygamberi örnek alın; Allah'a yönelin, yalvarın ve o gün hesabınızın kolay geçmesini Allah'tan dileyin. Kimseye güvenmeyin, Allah'ın rızasını kazanmaya çalışın. O, razı olmadıkça kimsenin size bir iyilik yapamayacağını unutmayın. Çünkü Allah izin vermedikçe hiç kimsenin bir başkasına şefaet etmesi de söz konusu değildir. O halde yapacağınız şey, Allah'ın rızasını kazanmaktır. Bu da ancak O'nun emirlerine itaat etmek ve yasaklarından sakınmakla olur.

Evet, o gün mal ve evladın fayda vermeyeceği bir gündür. Nitekim başka bir Ayet-i Kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٣٣﴾

- “Ey insanlar! Rabbinize karşı gelmekten sakının. Ne babanın evlâdı, ne evladın babası namına bir şey ödeyemeyeceği günden (kıyamet gününden) çekinin. Bilin ki, Allah'ın verdiği söz gerçektir. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve şeytan Allah'ın affına güvendirerek sizi yanıltmasın.”(Lokman, 33.)

Düşünmesi bile insana dehşet veren günde herkes kendisi ile meşgul olacak, başkası ile ilgilenmeye ayıracak zamanı olmayacaktır.

- Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulmuştur:
- **يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾**
- **وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾**
- **وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾**
- **لِكُلِّ امْرِيٍّ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾**
- “0 gün kişi kardeşinden, annesinden babasından, eşinden ve çocuklarından kaçır. 0 gün herkesin kendine yetip artacak bir derdi vardır.”(Abese, 34-37)

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM!

- İnsan dünyada bu yakınlarından birisi ile karşılaştırsa sevinir ve onları sevgi ile kucaklar. Ama görülüyor ki o gün, değil başkalarından, bu en yakınları ile bile karşılaşmak istemeyecek, onlardan kaçacaktır.
- Bir kısmı kendi derdi ile meşgul olduğu için kaçacak, bir kısmı da sorguya çekilirim endişesiyle kaçacaktır.
- Çünkü kardeş, “Sen bana dünyada yardım etmedin”; anne-baba, “Sen bize iyilikte kusur ettin”; eşi, “Sen bana haram yedirdin”, çocuklar, “Sen bize dinimizi öğreterek bizi uyarmadın” deyip yakasına sarılırlar diye onlardan kaçacaktır.

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM!

- Ebû Ubeyde ve ibn Münzir'in rivayetlerine göre Katade şöyle demiştir:
- “Kıyamet günü insan tanıdığı bir kimseyi görmekten sıkıldığı kadar, hiçbir şeyden sıkılmaz. Çünkü yaptığı bir haksızlık sebebiyle peşine düşülmesinden korkar.” (Âlûsi, Ruhu'l-Maani, Beyrut, c. 30, s. 48)

- Ebû Hureyre (r.a.) anlatıyor:

Allah Teâlâ: ﴿٢١٤﴾ وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ

- “(Ey Muhammed!) En yakın akrabanı uyar” (Şuarâ, 214) Âyet-i Kerimesini indirdiği zaman, Peygamberimiz akrabalarını çağırarak Safâ tepesinde onlara yaptığı bir konuşmada şöyle buyurdu:

قَالَ يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ اشْتَرُوا أَنْفُسَكُمْ لَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
يَا بَنِي عَبْدِ مَنَافٍ لَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
يَا عَبَّاسُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ لَا أُغْنِي عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
وَيَا صَفِيَّةَ عَمَةَ رَسُولِ اللَّهِ لَا أُغْنِي عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
وَيَا فَاطِمَةَ بِنْتَ مُحَمَّدٍ سُلَيْمِي مَا شَفَّتْ مِنْ مَالِي
لَا أُغْنِي عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا.

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM!

- “Ey Kureyş topluluğu! Kendinizi Allah’tan satın alın (Allah’ın azabından koruyun) yoksa ben Allah’ın azabından hiçbir şeyi sizden menedemem. Ey Abdi Menaf oğulları! Allah’ın azabından hiçbir şeyi sizden uzaklaştıramam. Ey Abdülmuttalip oğlu Abbas, Senden de Allah’ın azabından hiçbir şeyi menedemem. Ey Peygamberin halası Safiyye! Benim, Allah’ın azabından kurtarmak için sana hiçbir yararım olmaz. Ey Muhammed (s.a.s.)’ in kızı Fatıma! Malımdan ne dilersen iste, vereyim fakat, Allah’ın azabından hiçbir şeyi senden menedemem.” (Buhârî, Vesâyâ, 11; Müslim, İman, 89)

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM!

○ عَنِ أَنَسٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ سَأَلَ سَائِلٌ كُلَّ رَاعٍ عَمَّا اسْتَرْعَاهُ أَحْفَظَ ذَلِكَ أَمْ ضَيَّعَهُ؟ حَتَّى يَسْأَلَ الرَّجُلَ عَنْ أَهْلِ بَيْتِهِ

○ Enes (ra) den: Peygamber (sav) şöyle buyurdu: “Allah her sorumlu kimseyi sorumlu olduğu şeyi korudu mu yoksa zayi etimi diye soracak, hatta kişiyi eşi ve çocuklarından sorguya çekecektir.”

○ Suyuti, Camiu's-Sağır, h no. 1760, (I, 209).

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM!

- ***İbn-i Samte*** (r.a.) dâimâ kendini hesâba çekerdi. Bir gece hesâba oturmuş ve altmış yaşına geldiğini, bunun da 21.500 gün ettiğini görünce ***“Vay başıma gelene! Her gün bir günahım olsa 21.500 günahla Allah’ın huzuruna çıkıyorum. Halbuki her gün binlerce günâhım vardır”*** diyerek bayıldı ve düştü. Bir daha ayılmayarak rûhunu teslîm etti. Bu sırada ***“Sana Firdevs-i Âlâ ile müjde olsun!”*** diye gâipten bir ses duyuldu. (*Gazâlî, İhya 4/730*)

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM!

○ عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ " لَا تَزُولُ قَدَمَا ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ عَنْ عُمْرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَ أَنْفَقَهُ وَمَاذَا عَمِلَ فِيمَا عِلِمَ

- İbn Mes'ud (ra) dan: Peygamber (sav) şöyle buyurdu: "Kıyamet günü insan beş şeyden hesaba çekilmedikçe bırakılmayacaktır. Ömrünü nerede tükettiğinden, gençliğini nerede geçirdiğinden, malını nereden kazanıp, nerede harcadığından, ilmi ile ne kadar amel edip etmediğinden sorulacaktır.
- Tirmizi, Kıyamet, 1, (IV, 612).

- Bu hadisi şerif üzerinde düşünmeli ve bu sorulara cevap verecek şekilde hazırlanmalıyız.
- Bundan sonra terazi kurulur ve amellerin tartılmasına geçilir, Nitekim Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulmuştur:

وَالْوِزْنُ يُومَدُ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨﴾

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾

- “0 gün (amelleri tartacak) terazi haktır. Kimin (sevap) tartıları ağır gelirse işte onlar kurtulanlardır. Kimin (sevap) tartıları hafif gelirse, işte onlar da ayetlerimize haksızlık etmelerinden ötürü kendilerini zarara sokanlardır.”(A 'raf, 8-9)

Ameller tartılırken hiç kimseye haksızlık yapılmayacak, yaptığı her şey adalet terazisinde tartılacaktır.

● Nitekim Kur'an-ı Kerim'de:

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾

- “Biz kıyamet günü için adâlet terazileri kurarız. Artık kimseye hiçbir şekilde haksızlık edilmez. (Yapılan iş) bir hardal tanesi kadar dahi olsa onu (adâlet terazisine) getiririz. Hesap gören olarak herkese yeteriz.” (Enbiyâ, 47) Buyurulmuştur.
- Bu konuda bir başka Âyet-i Kerime de şudur:
- “Kim zerre miktar hayır yapmışsa onu görür. Kim de zerre miktar kötülük yapmışsa onu görür.” (Zilzal, 7-8)

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM!

- Değerli Müminler!
- Kıyamet günü Allah'ın huzurunda vereceğimiz hesap ile ilgili bu kısa açıklamadan sonra, o halde ne yapmalıyız ki, o gün hesabımız kolay geçsin? gibi bir soru akla geliyor. Evet, yapacağımız şeyi peygamberimiz bize şöyle hatırlatıyor:
- “Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekiniz.”(35)

Hz. Ömer'e nisbet edilen bir söz vardır:

حاسبوا انفسكم قبل ان تحاسبوا

- Allah'ın yanındaki durumunuz nedir...
- Yaptıklarımız, söylediklerimiz gerçekten Allah'ın bizlerden istediği şeyler mi...

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM!

- Her gün yatarken, o gün yaptığı işler için nefsi hesaba çekmeli, sermâyeyi, kârdan ve zarardan ayırmalıdır.
- Sermâye farzlardır. Kâr da, sünnetler ve nâfilelerdir.
- Ziyân ise, günahlardır. İnsan, ortağına aldanmamak için, onunla hesaplaştığı gibi, nefse karşı daha uyanık davranmak lâzımdır.
- Çünkü nefis, çok hîleci ve yalancıdır. Kendi arzularını, sana iyi, faydalı gösterir. Her mubâhı bile sormalı, bunu niçin yaptın demelidir.
- Zararlı bir şey yaptı ise, tazmîn ettirmeli, ödetmelidir.

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM!

- İnsan dünyada yaptıklarının bir gün hesabını vereceğine ve o günkü mahkemede hâkimin bizzat Allah Teâlâ olduğuna inanır ve bu inancını ölünceye kadar muhafaza ederse, her işinde dikkatli olur.
- İşlerinde doğruluktan ayrılmaz. Kimseyi aldatmaz. Kimseye haksızlık yapmaz. Yalan konuşmaz. Kimsenin malına ve ırzına göz dikmez. Kendi hakkı kadar başkalarının hakkını da gözetir. Kendisine lââyık görmediği bir şeyi din kardeşlerine de lââyık görmez.

Ahiret inancı, insanın, duygu, düşünce ve davranışları üzerinde olumlu etkiler yapar.

- Konuşmamı, Kur'an-ı Kerim'in en son nazil olduğu Abdullah İbn Abbas (r.a.) tarafından rivayet edilen Âyet-i Kerime ile bitiriyorum. Allah Teâlâ buyuruyor:

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾

- “Sizler cansız iken size O hayat verdiği halde Allah'ı nasıl inkâr edebiliyorsunuz? Sonra sizi öldürecek, sonra diriltecek, sonra O'na götürüleceksiniz..”(Bakara, 28)

HESAP GÜNÜNÜ UNUTMAYALIM!

- Öyleyse, Mü'min, nefis muhasebesi yapmalı, ana sermayesi olan ömrünü nerede tükettiğini gözden geçirmeli, amel defterine nelerin yazıldığını, mahşer günü Allah'ın kendisi hakkında nasıl bir hüküm vereceğini düşünmelidir.
- Çünkü Yüce Rabbimizin ikram ettiği bu dünya hayatını ibadet ve taatla değerlendirmeyenlerin o gün pişman olacaklarını ve: “ **Keşke bu hayatım için bir şeyler yapıp gönderseydim!**” (Fecr Sûresi, 24) diyeceklerini, Kur'an-ı Kerim bize haber veriyor.

● يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي

